

NEGALIŲ TURINČIŲ ASMENŲ CENTRAS „KORYS“ GYVENIMO KOKYBĖS KONCEPCIJA

Negalių turinčių asmenų centro „Korys“ (toliau – Centras) lankytojų gyvenimo kokybė– tai koncepcija, atspindinti lankytojui palankias buvimo Centre sąlygas, susijusias su šiomis sritimis: emocine gerove; tarpasmeniais santykiais; asmeniniu tobulėjimu; fizine savijauta; apsisprendimo teise; socialine įtrauktimi; žmogaus teisėmis.

Tikslas - išsiaiškinti lankytojų individualius poreikius bei tikslus, gerinti jų gyvenimo kokybę teikiant ir tobulinant Centro paslaugas.

Gyvenimo kokybės užtikrinimo uždaviniai:

- išsiaiškinti lankytojo subjektyvią nuomonę apie jam svarbias gyvenimo sritis;
- išsikelti individualius gyvenimo kokybės gerinimo tikslus ir veiksmus;
- vertinti paslaugų poveikį lankytojų gyvenimo kokybei, pagal sukurtą instrumentą;
- sekti gyvenimo kokybės gerinimo procesą ir jo poveikį lankytojui;
- tobulinti lankytojams centre teikiamas paslaugas, atsižvelgiant į pasiektus rezultatus.

Centro lankytojų Gyvenimo kokybę apima trys sritys:

Gebėjimų ugdymas ir palaikymas:

1. *Saviraiška* – įsitraukimas į naujas veiklas ir/arba turimų veiklų tobulinimas.
2. *Savarankiškumas* – kasdienė veikla, kurią asmuo atlieka pats.
3. *Socialinis ir emocinis raštingumas* – gebėjimas pažinti ir reikšti jausmus bei emocijas santykiaujant su kitais.

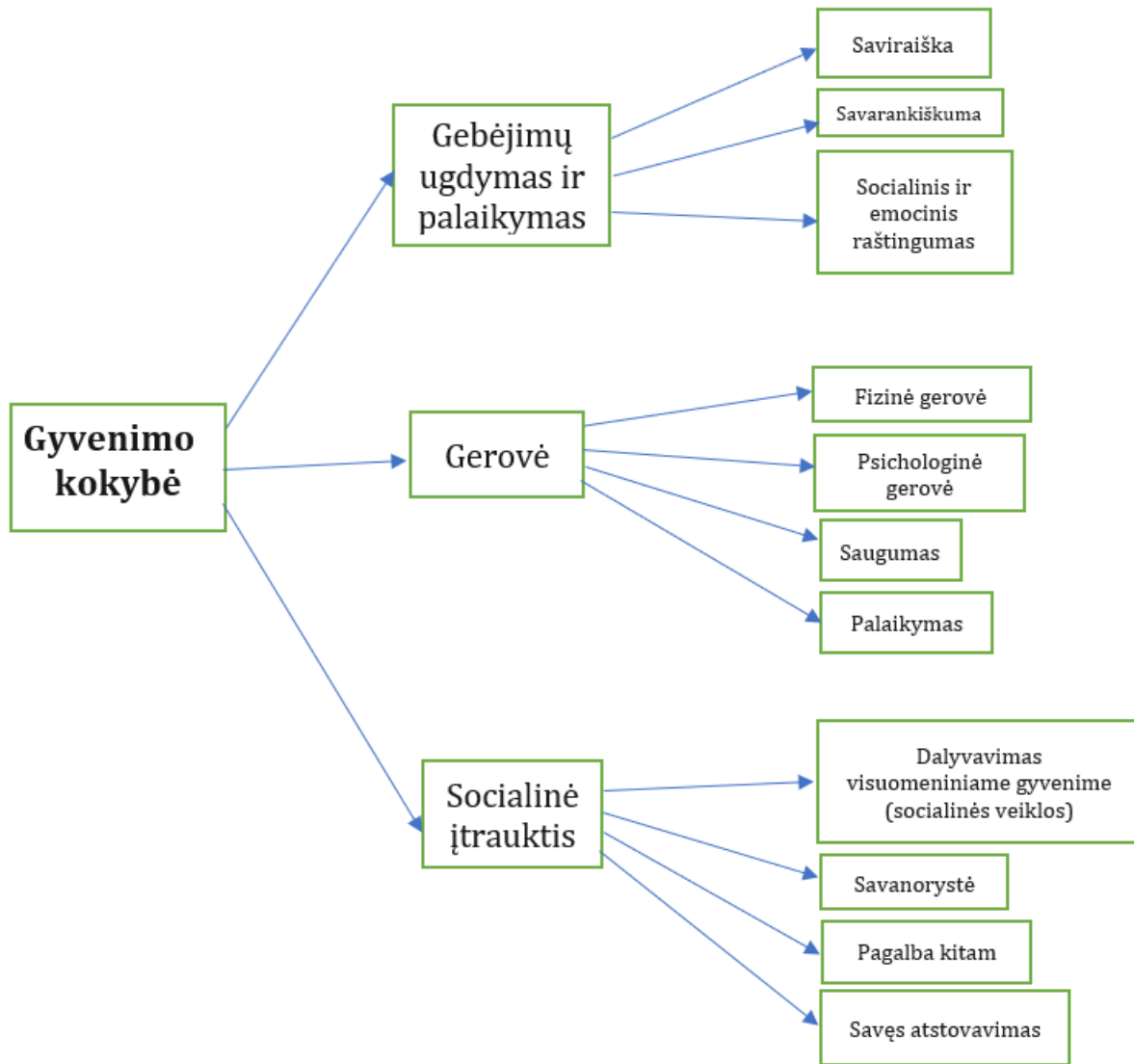
Gerovė:

4. *Fizinė gerovė* – fizinė sveikata (pvz.: kraujospūdis), išvaizda (pvz.: svoris), pajėgumas (pvz.: energijos lygis, raumenų tonusas).
5. *Psichologinė gerovė* – rami, palaikanti gerą psichologinę savijautą Centro aplinka.
6. *Saugumas* - fizinis, psichologinis, seksualinis, finansinis.
7. *Palaikymas* – geri ir palaikantys santykiai Centre.

Socialinė įtrauktis:

8. *Dalyvavimas visuomeniniame gyvenime* – renginiai Centre ir už jo ribų.
9. *Savanorystė* – savanoriška veikla Centre ir už jo ribų.
10. *Pagalba kitam* – fizinė, emocinė pagalba Centro bendruomenės nariams.
11. *Savęs atstovavimas* – savo nuomonės reiškinys įvairiais klausimais.

Gyvenimo kokybei įvertinti sukurtas instrumentas, kuriuo yra apklausiamas kiekvienas lankytojas. Gyvenimo kokybės vertinimas, analizė yra Individualaus socialinės globos plano (ISGP) sudedamoji dalis. Remiantis lankytojų Gyvenimo kokybės analizės rezultatais ISGP keliami asmeniniai tikslai. Gyvenimo kokybės analizėje į plano sudaryme dalyvauja pats lankytojas, reiškdamas savo nuomonę, norus, svajones.

„KORIO“ GYVENIMO KOKYBĖS VERTINIMO PROCEDŪROS

Instrumentas - Gyvenimo kokybės vertinimo instrumentas yra klausimynas, kurį sudaro uždari klausimai (siekiant objektyvaus duomenų apdorojimo), tačiau pokalbio su lankytoju metu klausimai tikslinami atsižvelgiant į kiekvieno lankytojo gebėjimus. Lankytojams, turintiems sunkią negalią, klausimynas pildomas stebėjimo būdu ir/ar su artimųjų pagalba.

Klausimai suskirstyti pagal tris Gyvenimo kokybės sritis. Pasirinktas atsakymo variantas yra rodiklis. Atsakymai išreiškiami Likerto skale, kai: 0 – „nežinau“, 1 – „ne“, 2 – „iš dalies“, 3 – „taip“. Posrūčių įvertinimui skiriama po vieną konkretų klausimą, su patikslinančiomis gairėmis:

1. Saviraiška: *ar esu patenkintas saviraiškos galimybėmis Centre?* (galiu pasirinkti hobį, atsižvelgiama į mano norus, užimtumai pritaikyti pagal mano poreikius)

2. Savarankiškumas: *ar galiu norimus veiksmus atlikti pats?* (galiu valgyti, eiti į tualetą, rengtis, įsitraukti rengiant savo planą (ISGP), įsitraukti užimtume)
3. Socialinis ir emocinis raštingumas: *ar aš gebu reikšti savo emocijas ir jausmus?*
4. Fizinė gerovė: *ar esu patenkintas savo fizine būkle?* (fizine sveikata, išvaizda, pajėgumu)
5. Psichologinė gerovė: *ar jaučiuosi priimtas Centre?* (patenkintas supančiais santykiais; žinau kur kreiptis, kai jaučiuosi blogai; žinau, kaip su manimi turi elgtis žmonės, kad jausčiausi gerai)
6. Saugumas: *Ar jaučiuosi saugus Centre fiziškai, emociškai?* (žinau, kad smurtas (fizinis, psichologinis, seksualinis, finansinis) Centre yra draudžiamas)
7. Palaikymas: *ar man pakanka mane palaikančių santykių Centre?*
8. Dalyvavimas visuomeniniame gyvenime: *Ar jaučiuosi pakankamai dalyvaujantis renginiuose Centre ir už jo ribų?*
9. Savanorystė: *ar aš džiaugiuosi savanoriavimu Centre ir Centro partnerių organizacijose?*
10. Pagalba kitam: *ar man teikia džiaugsmą pagalba kitiems Centro bendruomenės nariams?*
11. Savęs atstovavimas: *ar jaučiuosi galintis laisvai reikšti savo nuomonę Centre?* (Laisvai pasirinkti, teikti pasiūlymus)

Kada ir kas pildo klausimyną? Ne mažiau kartą metuose prieš pradėdant pildyti individualų planą, savas asmuo ar kitas tam paskirtas darbuotojas kartu su lankytoju užpildo klausimyną (Priedas Nr.1).

REZULTATŲ VERTINIMAS

Vertinimo rodikliai:

I. Gebėjimų ugdymas ir palaikymas

Saviraiška, savarankiškumas, socialinis ir emocinis raštingumas

Vertinamas lankytojo savarankiškumo, bendravimo įgūdžių, emocijų suvokimo ir raiškos pokyčiai. Taip pat vertinamas savęs išreiškimo pasitenkinimo lygis, gebėjimas atskleisti savo kūrybiškumą.

II. Gerovė

Fizinė gerovė, psichologinė gerovė, saugumas, palaikymas

Vertinamas lankytojo pozityvumo lygis mąstyme apie save, supančią aplinką, santykius su kitais asmenimis. Taip pat vertinamas fizinės sveikatos pokytis, saugumo lygis, palaikančių santykių kiekis.

III. Socialinė įtrauktis

Dalyvavimas visuomeniniame gyvenime, savanorystė, pagalba kitam, savęs atstovavimas

Vertinamas lankytojo dalyvavimo renginiuose skaičius, pasitenkinimo lygis dalyvavimo savanoriškoje veikloje ir padedant kitam. Taip pat vertinamas lankytojo pasitenkinimas galimybe rinktis ir išsakyti savo nuomonę.

Kaip skaičiuojami rezultatai ir kur jie dedami? Jų reikšmė? Gauti posrėčių rodikliai susumuojami ir išvedamas suminis vidurkis kiekvienai sričiai. Taip gaunami sričių rodikliai, kurių pagrindu keliami ar koreguojami tikslai, pagal lankytojo norus bei poreikius.

Rodiklių rezultatai kaupiami ir skaičiuojami Excel lentelėje (Priedas Nr.2).

Tokiu būdu įvertinama kiekvieno lankytojo sričių rezultatus atskirai ir suskaičiuoti suminius visų lankytojų Gyvenimo kokybės sričių rodiklius. Taip galima palyginti rezultatus su kito laikotarpio rezultatais ir stebėti lankytojų gyvenimo kokybės pokyčius organizacijoje. Jei bent vienoje Gyvenimo kokybės srityje matomas teigiamas pokytis, daroma išvada, kad Gyvenimo kokybė pagerėjo, tiek vertinant individualiai tiek bendrai.

Vertinimo rodiklis. Gyvenimo kokybės sričių vertinimas reikalingas Centro paslaugų gerinimui ir lankytojų individualių tikslų kėlimui. Gyvenimo kokybės sričių rodikliai gaunami naudojant klausimyną su Likerto skale. Vertinimas atliekamas kartą per metus. Gauti rezultatai lyginami tarpusavyje ir vertinamas pokytis tarp kasmetinių vertinimų. Jei bent vienoje Gyvenimo kokybės srityje matomas teigiamas pokytis, daroma išvada, kad Centro lankytojų Gyvenimo kokybė pagerėjo.

PRIEDAS NR. 1

„KORIO“ LANKYTOJŲ GYVENIMO KOKYBĖS VERTINIMO INSTRUMENTAS

Posrėčių vertinimo lygiai (Likerto skalė):

Vertinimo lygis	Reikšmės
3	Taip
2	Iš dalies
1	Ne
0	Nežinau

Gebėjimų ugdymas ir palaikymas (*Saviraiška, savarankiškumas, socialinis ir emocinis raštingumas*)

1. *Ar esu patenkintas saviraiškos galimybėmis Centre?* (galiu pasirinkti hobj, atsižvelgiama į mano norus, užimtumai pritaikyti pagal mano poreikius)
2. *Ar galiu norimus veiksmus atlikti pats?* (galiu valgyti, eiti į tualetą, rengtis, įsitraukti rengiant savo planą (ISGP), įsitraukti užimtume)
3. *Ar aš gebu reikšti savo emocijas ir jausmus?*

Gerovė (*Fizinė gerovė, psichologinė gerovė, saugumas, palaikymas*)

4. *Ar esu patenkintas savo fizine būkle?* (fizine sveikata, išvaizda, pajėgumu)
5. *Ar jaučiuosi priimtas Centre?* (patenkintas supančiais santykiais; žinau kur kreiptis, kai jaučiuosi blogai; žinau, kaip su manimi turi elgtis žmonės, kad jausčiausi gerai)
6. *Ar jaučiuosi saugus Centre fiziškai, emociškai?* (žinau, kad smurtas (fizinis, psichologinis, seksualinis, finansinis) Centre yra draudžiamas)
7. *Ar man pakanka mane palaikančių santykių Centre?*

Socialinė įtrauktis (*Dalyvavimas visuomeniniame gyvenime, savanorystė, pagalba kitam, savęs atstovavimas*)

8. *Ar jaučiuosi pakankamai dalyvaujantis renginiuose Centre ir už jo ribų?*
9. *Ar aš džiaugiuosi savanoriavimu Centre ir Centro partnerių organizacijose?*
10. *Ar man teikia džiaugsmą pagalba kitiems Centro bendruomenės nariams?*
11. *Ar jaučiuosi galintis laisvai reikšti savo nuomonę Centre?* (Laisvai pasirinkti, teikti pasiūlymus)